

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2099/2021
10.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Весне Субић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЋЋ, ЕЕ и ЖЖ, свих из села ..., општина ..., које заступа Ратко Иванов, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Дирекција полиције, Координациона управа за КиМ, ПУ Гњилане, са привременим седиштем у Врању, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3026/20 од 10.05.2021. године, у седници одржаној 10.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3026/20 од 10.05.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 630/19 од 24.09.2020. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима на име накнаде штете по основу изгубљених плата и додатка на плату (косовски додатак), за период од 01.06.2013. године до 30.09.2017. године исплати појединачно одређене месечне износе, са законском затезном каматом од датума доспелости, па до исплате, ближе одређене овим ставом изреке. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима на име трошкова поступка исплати износ од 2.417.300,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3026/20 од 10.05.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се тужена обавезе да им накнади штету на име изгубљених плата и додатка на плату (косовски додатак), за период од 01.06.2013. године до 30.09.2017. године, у појединачно одређеним месечним износима, са законском затезном каматом од доспелости, па до коначне исплате, ближе одређене овим ставом изреке, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезани су тужиоци да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 489.525,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију су благовремено изјавили тужиоци због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 403. и 404. Закона о парничном поступку.

Ревизија тужилаца је дозвољена према члану 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011...18/2020), због чега није било места оцени изузетне дозвољености поднете ревизије у смислу члана 404. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге битне повреде поступка због којих се она може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП. Неоснована је тврдња ревидента да је другостепена пресуда донета уз погрешну примену правила о терету доказивања. За одлучивање у овом спору релевантне чињенице утврђене су у првостепеном поступку, а првостепена пресуда је преиначена због погрешне примене материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су били у радном односу код тужене. Тужена је одјавила тужиоце са обавезног социјалног осигурања дана 31.05.2013. године и од јуна месеца 2013. године престала да им исплаћује плате, као и додатак на плату (косовски додатак). Решења о престанку радног односа тужиоцима нису достављена. Тужбеним захтевом тужиоци траже исплату неисплаћене зараде и додатка на зараду, за период од 01.06.2013. године до 30.09.2017. године, у износима утврђеним из налаза и мишљења судског вештака економско финансијске струке, тврдећи да су и у овом периоду обављали оперативне задатке на територији Косова и Метохије по налогу тужене.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев. Закључио је да је тужена, применом материјалног права из члана 154. Закона о облигационим односима и члана 164. Закона о раду, у обавези да тужиоцима накнади претрпљену штету у виду неисплаћене зараде и додатка на зараду, јер тужиоцима није донето решење о престанку радног односа, а у спорном периоду им није омогућено да раде и остварују права из радног односа.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбене захтеве. По становишту овог суда тужена, као послодавац, није причинила штету тужиоцима у смислу одредбе члана 164. Закона о раду у вези са чланом 154. ЗОО. Тужиоцима је радни однос код тужене престао одјавом са обавезног социјалног осигурања 31.05.2013. године. Стога немају право на накнаду штете за утужени период, јер нису доказали да су у том периоду фактичким радом на основу критеријума и мерила прописаних законом остварили право на исплату плате, коју им је тужена ускратила, нити да су били спречени од стране тужене да код другог послодавца остварују право на зараду.

По схватању Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је постављене тужбене захтеве оценио неоснованим.

Неосновани су наводи ревизије да тужена, као послодавац, није регулисала радно правни статус тужилаца у складу са законом, на који начин их је онемогућила да раде и остварују плату. Тужиоцима је радни однос код тужене престао одјавом са обавезног социјалног осигурања 31.05.2013. године и обуставом исплате плата. Од тада су тужиоци имали или могли имати сазнање за евентуалну повреду права, па недостављање решења о престанку радног односа није од утицаја на могућност да у законском року покрену спор пред надлежним судом. Тужиоци су првобитно постављеним тужбеним захтевом тражили утврђење да су у радном односу код тужене на неодређено време, али су тај захтев током спора повукли, а у поступку нису доказали да су након одјаве са обавезног социјалног осигурања и обуставе исплате плата обављали фактички рад за тужену, па нису имали основ за исплату плата и других примања сагласно одредбама 146. до 147.б Закона о полицији важећег до 04.02.2016. године и чланова 184. до 187. Закона о полицији важећег од 05.02.2016. године како правилно закључује другостепени суд. Престанком радног односа решен је њихов радноправни статус код тужене, па тужиоцима није ускраћено право да зараду остварују радом код другог послодавца.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Бисерка Живановић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић